

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY ZESPOŁU SZKÓŁ Nr 3, **im. Stanisława Wyspiańskiego w Jastrzębiu-Zdroju**

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Konwencja o prawach Dziecka;
3. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156)

WSTĘP

1. Szkoła pełni funkcję wspierającą rodzinę w zakresie wychowania dzieci i młodzieży. Kierunek działalności wychowawczej szkoły nie może być sprzeczny z wolą rodziców.
2. Szkoła ma obowiązek poszanowania i obrony praw dziecka oraz jego ochrony przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Wychowanie w szkole ma polegać na budowaniu dobra.
3. Celem wychowania w szkole jest :
  - a. Stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, moralnym, duchowym, estetycznym i społecznym).
  - b. Kształtowanie postaw ukierunkowanych na poszukiwanie w świecie wartości ostatecznych, podstawowych i wartości życia codziennego.
  - c. Uświadamianie życiowej użyteczności poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie.
  - d. Stwarzanie sytuacji wychowawczych sprzyjających samowychowaniu i samodzielności w dążeniu do wartości.
  - e. Uczenie umiejętności godnego dążenia do dobra własnego z dążeniem do dobra drugiej osoby i społeczeństwa.
  - f. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i za innych.
  - g. Uczenie umiejętności poszukiwania celów oraz wartości i planowania działań pomocnych w osiągnięciu tych celów.
  - h. Uczenie szacunku dla dobra wspólnego.
  - i. Kształtowanie umiejętności dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości.
  - j. Przygotowanie do życia w rodzinie , w społeczeństwie lokalnym i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych.
  - k. Kształtowanie postawy dialogu, umiejętności słuchania i rozumienia innych, współdziałania i współtworzenia w szkole wspólnoty nauczycieli i uczniów z zachowaniem wszelkich zasad demokracji.

ROZDZIAŁ I

1. Szkoła wychowuje młodzież ku wartościom, które powinny być osiągnane, przestrzegane i szanowane przez wszystkich uczniów i pracowników szkoły.
2. System wartości wychowawczych szkoły obejmuje :
  - a. Wartości ostateczne
    - umiejętność nadawania sensu życiu;
    - umiejętność rozpoznawania i odszukiwania w życiu dobra, prawdy i piękna;
    - hierarchizacja wartości i potrzeba dążenia do nich w życiu;
    - poszanowanie godności osoby i praw człowieka;

- poszanowanie miłości, braterstwa, życia.
- b. Wartości podstawowe:
  - wszechstronny rozwój osobowości ucznia;
  - wolność i odpowiedzialność;
  - wspólnotowość;
  - patriotyzm;
  - tradycja narodu, społeczności lokalnej, szkoły;
  - praworządność i sprawiedliwość;
  - demokracja;
  - solidarność;
  - edukacja;
  - samowychowanie i samodzielność w kierowaniu własnym rozwojem.
- c. Wartości życia codziennego:
  - umiejętność rozpoznawania, nazywania i kategoryzacji własnych uczuć;
  - umiejętność wyciszania i eksponowania pozytywnych emocji;
  - empatia;
  - życzliwość i umiejętność dostrzegania potrzeb innych ludzi;
  - troska i altruizm;
  - krytycyzm wobec siebie i innych;
  - asertywność w komunikowaniu uczuć i poglądów;
  - umiejętność negocjowania i rozwiązywania konfliktów;
  - poszanowanie własnej i cudzej własności;
  - prawdomówność;
  - wierność;
  - opanowanie;
  - kultura bycia;
  - umiejętność przebaczenia;
  - uprzejmość.

ROZDZIAŁ II

1. Treści wychowawcze określone są w ramach przedmiotów nauczania i wychowania oraz ścieżek edukacyjnych w cyklu kształcenia gimnazjum i liceum.
2. Wychowanie w gimnazjum i liceum obejmuje :
  - a. wychowanie ucznia kulturalnego;
  - b. wychowanie ucznia opanowanego;
  - c. wychowanie ucznia wrażliwego;
  - d. wychowanie ucznia umiejącego budować własną hierarchię wartości i celów oraz zaplanować sposoby ich realizacji w zgodzie z sobą i drugą osobą oraz społeczeństwem;
  - e. wychowanie ucznia odpowiedzialnego.
3. Naczelne treści do realizacji w ramach programu wychowawczego to:
  - a. Kultura bycia w różnych sytuacjach.
  - b. Pokora wobec siebie i innych.
  - c. Poznanie siebie – radzenie sobie ze stresem.
  - d. Wartość dobra indywidualnego i wspólnego.
  - e. Potrzeba ustawicznego samodoskonalenia – ambicja, wytrwałość w pokonywaniu trudności, silna wola, uczciwość, samokrytycyzm, odwaga, zdrowe współzawodnictwo.
  - f. Koncepcja człowieka jako osoby, a więc istoty rozumnej, wolnej, zdolnej do poznania prawdy i dążącej do czynienia dobra.
  - g. Zasady skutecznej komunikacji.

h. Spór konstruktywny i sposoby rozwiązywania konfliktów; asertywność; sztuka negocjacji.

i. Zasady demokracji.

j. Historia i tradycja własnej rodziny, szkoły, regionu, państwa.

k. Prawa człowieka, dziecka, ucznia.

l. Zasady ładu europejskiego opartego na wspólnej historycznej podstawie cywilizacyjnej.

m. Potrzeby i uczucia.

n. Kształtowanie i rola pozytywnej samooceny.

o. Organizm i środowisko; zdrowy styl życia; jak żyć w zgodzie z przyrodą.

4. Treści wychowawcze realizowane są przez wszystkich pracowników szkoły w ramach zajęć edukacyjnych, ścieżek przedmiotowych i różnorodnych zajęć pozalekcyjnych, co reguluje następujący podział zadań:

a. ZADANIA OGÓLNOSZKOLNE

- integrować społeczność szkoły wokół jej celów

- stworzyć warunki bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego uczniów na terenie szkoły

- konstruktywnie wykorzystywać system oceniania jako środek osiągnięcia celów wychowawczych

- tworzyć atrakcyjną ofertę zajęć pozalekcyjnych, organizować imprezy szkolne

- doskonalić system diagnozy, profilaktyki oraz organizować i rozwijać system pomocy dla uczniów

- wspierać samorządność uczniów

- tworzyć warunki do wykorzystywania zdobytych kompetencji w praktycznych sytuacjach

- włączyć się do inicjatyw środowiska lokalnego

b. ZADANIA WYCHOWAWCY KLASY

- kształtować nawyki przestrzegania zasad bezpieczeństwa oraz odpowiedniego zachowania w poszczególnych sytuacjach

- diagnozować potrzeby zespołu klasowego w tym poszczególnych uczniów

- integrować klasę

- planować i prowadzić lekcje wychowawcze

- wdrażać do samooceny zachowania

- promować osiągnięcia uczniów klasy

- kierować uczniów na badania do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz realizować zadania wynikające z pełnienia funkcji koordynatora ds. planowania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

- współpracować z rodzicami, pedagogiem oraz specjalistami spoza szkoły

c. ZADANIA DLA NAUCZYCIELI ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

- realizować treści programowe zgodnie ze specyfiką zajęć, służące realizacji celów wychowawczych, dostarczać wiedzy, kształcić umiejętności i postawy

- współpracować z wychowawcą klasy

- przygotowywać uroczystości, zawody i konkursy

- inspirować pracę zespołową w czasie lekcji, wdrażać metody nauczania aktywizujące pracę uczniów

- stwarzać sytuacje umożliwiające samoocenę i ocenę grupy

- wnioskować o diagnozę ucznia, uwzględniać w pracy z uczniem zalecenia specjalistów

- formułować oczekiwania wobec uczniów dotyczące ich osiągnięć edukacyjnych oraz zachowania

d. ZADANIA DLA SPECJALISTÓW

- współpracować z rodzicami, wychowawcami, nauczycielami zajęć edukacyjnych oraz instytucjami pomocowymi rodzinie

- dostarczać wiedzy, kształcić umiejętności i postawy uczniów, nauczycieli i rodziców

- diagnozować przyczyny trudności dydaktyczno-wychowawczych, rozpoznawać potrzeby i oczekiwania uczniów
  - wspomagać wychowawców w diagnozie, planowaniu i realizacji programu wychowawczego
  - prowadzić zajęcia profilaktyczne, wychowawcze i terapeutyczne
  - wypracować strategię działań w przypadku pojawienia się problemów wychowawczych
5. Szkoła współpracuje z rodzicami na zasadach określonych w Statucie Szkoły.

ROZDZIAŁ III

Formy pracy:

- a. prelekcje i warsztaty prowadzone przez pedagogów szkolnych w szkole;
- b. prelekcje i warsztaty prowadzone przez zaproszonych specjalistów z różnych dziedzin w szkole;
- c. udział młodzieży w imprezach kulturalnych i rozrywkowych na terenie szkoły;
- d. wyjścia młodzieży na spotkania z ciekawymi ludźmi;
- e. udział młodzieży w spektaklach teatralnych, seansach filmowych;
- f. wycieczki klasowe – zwiedzanie ciekawych miejsc, poznawanie historii regionu, państwa, zabytków kultury, przyrody.
- g. dobór odpowiedniej literatury – wzbogacanie księgozbioru, filmoteki, multimediiów;
- h. przygotowywanie własnych adaptacji teatralnych na zajęciach koła teatralnego oraz na Szkolny Festiwal Teatralny
- i. wybory do Samorządu Szkolnego;
- j. redagowanie gazetki szkolnej;
- k. udział młodzieży w konkursach przedmiotowych;
- l. udział w konkursach organizowanych za pośrednictwem internetu;
- ł. Udział w zajęciach służących uczeniu radzenia sobie w sytuacjach trudnych i stresogennych;
- m. wdrożenie uczniów do pomocy w organizowaniu porządku szkolnego

ROZDZIAŁ IV

W oparciu o szkolny program wychowania corocznie sporządza się plan pracy, który uwzględnia wszystkie cele, treści i formy pracy zawarte w programie i określa szczegółowo zadania do realizacji na dany rok szkolny oraz kalendarz imprez i uroczystości szkolnych.

ROZDZIAŁ V

1. W szkole realizowany jest szkolny program profilaktyczny, uwzględniający działania mające na celu zapobieganie zachowaniom agresywnym. Szkoła ma być miejscem bezpiecznym i przyjaznym a pracownicy szkoły osobami budzącymi zaufanie uczniów.
2. Obowiązkiem szkoły jest podejmowanie działań mających na celu zapobieganie uzależnieniom wśród młodzieży oraz rozprzestrzenianiem się innego typu zagrożeń, na przykład wpływom sekt i grup destrukcyjnych. Szkoła prowadzi profilaktykę zgodnie z odrębnym programem stanowiącym załącznik do planu pracy szkoły.
3. Szkoła organizuje pomoc uczniom z rodzin potrzebujących pomocy, polegającą na:
  - a. przeprowadzaniu diagnozy warunków życia i wychowania;
  - b. organizowaniu różnorodnych form pomocy w nauce;
  - c. organizowaniu pomocy materialnej;
  - d. umożliwianiu udziału w zajęciach pozalekcyjnych;
  - e. organizowaniu terapii rodzinnej w ramach możliwości szkoły.

ROZDZIAŁ VI

1. W szkole funkcjonuje system kar i nagród dla uczniów określony w Statucie Szkoły. Statut Szkoły określa również tryb odwołania się od kary.
2. Zachowanie uczniów ocenia się według kryteriów oceny zachowania zawierających się w Wewnętrzny Szkolnym Systemie Oceniania.

ROZDZIAŁ VII

CEREMONIAŁ SZKOLNY

1. Ceremoniał szkolny jest opisem przeprowadzenia uroczystości z udziałem Sztandaru Szkolnego i samej celebracji sztandaru, stanowi integralną część z przyjętą tradycją szkolną oraz harmonogramem uroczystości imprez szkolnych.
2. Sztandar Szkolny dla społeczności szkolnej jest symbolem Polski, Narodu i symbolem Małej Ojczyzny, jaką jest szkoła i jej najbliższe środowisko. Uroczystości z udziałem Sztandaru wymagają powagi zachowania i właściwych postaw jego poszanowania.
3. Uczestnictwo w poczcie sztandarowym to najbardziej honorowa funkcja uczniowska w szkole, dlatego w jego składzie winni znajdować się uczniowie o nienagannej postawie i godni takiego zaszczytu.
4. Skład osobowy poczty sztandarowego:
  - a. chorąży – uczeń wyróżniający się wynikami w nauce i wzorową postawą uczniowską
  - b. asysta – dwie uczennice wyróżniające się wynikami w nauce i wzorową postawą uczniowską.
5. Kandydatury składu są przedstawione przez samorzady i wychowawców klas na plenarnej radzie pedagogicznej podsumowującej I semestr roku szkolnego i przez nią zatwierdzone.
6. Kadencja poczty trwa jeden rok
  - a. W III Liceum Ogólnokształcącym począwszy od dnia uroczystego pożegnania maturzystów do dnia uroczystego pożegnania maturzystów w następnym roku szkolnym.
  - b. W Gimnazjum Nr 4 począwszy od dnia uroczystego pożegnania uczniów klas III do dnia uroczystego pożegnania uczniów klas III w następnym roku szkolnym.
  - c. Wychowawcy klas, z których pochodzi poczet na ten czas zostają opiekunami Ceremoniału szkolnego i dbają o właściwą celebrację Sztandaru i zgodny z ceremoniałem przebieg uroczystości na terenie szkoły i poza jej murami.
7. Po skończeniu kadencji nazwiska uczniów wpisane zostają do kroniki szkoły oraz publicznie są im wręczone pamiątkowe nagrody.
8. Decyzją Rady Pedagogicznej uczniowie mogą być odwołani ze składu poczty sztandarowego. W takim przypadku należy dokonać wyboru uzupełniającego.
9. Insygnia poczty sztandarowego:
  - a. biało-czerwone szarfy założone przez prawe ramię i wiązane pod lewym, kolorem białym do góry,
  - b. białe rękawiczki
10. Chorąży i asysta powinni być ubrani odświętnie. Uczeń – ciemny garnitur, biała koszula. Uczennice – ciemne żakiety, białe bluzki, ciemne spódnice lub białe bluzki i ciemne spódnice.
11. Udział Sztandaru w uroczystościach na terenie szkoły dotyczy głównie:
  - a. Uroczystości rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego.
  - b. Uroczystości rocznicowych, patriotycznych i innych.

12. Sztandar szkoły może brać udział w uroczystościach rocznicowych organizowanych przez administrację samorządową i państwową oraz w uroczystościach religijnych: mszy św., uroczystościach pogrzebowych i innych.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Szkolny program wychowania jest dokumentem otwartym i może ulegać wzbogacaniu i modyfikacji w toku organizacji procesu wychowania w szkole.
2. Szkolny program wychowania został uchwalony uchwałą Rady Rodziców dnia 30 września 2015r. i obowiązuje w roku szkolnym 2015/16.

Szkolny Program Wychowawczy opracował Zespół ds. Wychowania w ZS Nr 3, im. Stanisława Wyspiańskiego w Jastrzębiu-Zdroju